

„Narodni list“ izlazi svakoga četvrtka po podne.

Cena mu je na godinu 8 kruna, za tjedno 4 kruna, pojedini broj 6 helera.

Izdavač i uprava lista nalaze se u Voloskom kbr. 8.

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

Za oglašavanje se 10 helera po redku za više puta po pogodbi.

Oglašivači šalju se na uredništvo lista.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

A 85.083

„Nared bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Br. I.

Volosko-Opatija u četvrtak 2. siječnja 1902.

God. III.

**Prvi broj „Narodnoga lista“
šaljemo svim na ogled. Ki ne
misliti niš platiti u ime predplate
neka nam ga pošalje nazad,
da se znamo ravnati.**

**Pojedini broj će se od sada
prodavati po 6 heleri.**

Nazad sedam let.

Ki se ne spamećuje, kako je bilo sedam let nazad? Na Volosko-Opatijskoj občini vijal se je još tuđji, talijanski duh, nas je još davila tuđa, talijanska moć. Ali toj su moći bili hipi već izbrojeni! Glas naroda je sprogovoril. Njegov strašan zvuk odjeknuo je kako i beseda lorda Clancharlie - a va Gornjoj kuće u Londonu.

„Vi imate moć, činilo se, da vladajući Talijanom vapije ta glas naroda, vi imate bogatstvo, sve radosti, sunce, kô vam vavek sveti, vlast prez kraja i konca, imate uživanja, ka delite mej sobom. Neka bude. Ali znate, da ima neč i pod vami, a možda i nad vami.“

Vi ste veliki, bogati i jaki. Pogibeljno je to. Vi se koristite tminom noći. Ali čuvajte se: ima i jedna druga moć, a to je zora. Zoru ne more ni jedan predobit. Ona će doć. Ona je već blizu. Ona ima silnu moć, da od noći čini dan. Ki će njoj zabraniti hititi sunce na nebo? Strah neka vas bude! Pravi gospodar od kući će sad pokucati na vrata. Kraj je već tuđjoj nesreći. Vi imate sve, a to sve se sastoji od ničesa, ča je ostalo drugem. Vi ste zvani pred sud puka toga odsudjenika, ki će vam biti sudac. Strepite! Puk je izkusio sve. I veliko siromaštvo i muku i jadi i grovo poniženje i sramotu, a sada će sve to izrigati na Vas i zasut će Vas s tem za sve vieke vieka.“

I noć se zgbila, zora je osvahnula i hitila na nebo ono lepo sunce, ko nam i sada još sveti, i pravi gospodar kuće, Voloski i Opatijski Hrvat pokucal je na vrata svoje kuće — i vrata su se otvorila. I sudil je bezdušnim Talijanom i hitil njim je v obraz sve ono zlo, svu onu sramotu, va ku su ga bili hitili va vreme njihovega dugotrajnoga vladanja i on — pravi gospodar kuće — kako Isukrst trgovce va temple, tako je u on stiral one, ki su do onda va ovoj občine sramotili njegovo ime.

I od onda su se na našoj občine zaseli njih pravi gospodari naši domaći ljudi. I valje, valje bit će sedam let, da oni va toj občine vladaju i častno i pošteno. Koliko se je toga učinilo i priskrbelo va to vreme? Ka razlika od prve ale sadašnje uprave?

Nego talijanski smrad, ki je bil izbačen kroz vrat na cestu bi otel sada poč nutar skroz poneštru. Ali ti nespašeni mrzki Kalabrezi ne moru sami niš. Oni to vide, oni to čute. Malo ih je, a i ono malo ča ih je ne vredi groša. Ali za svem tem njih vuče volja

da i opet za gospodare. Oni računaju: Hrvati su dosti tega učinili tako da nam ne bi trebalo niš delat a korito je dobro: „ala che se magna“. I za to su se oni obrnuli na Niemce, da njim oni pomoru. Nego ni Niemci nisu nemi. I njih ima del, ki bi radi živet na tuji račun. Mi smo već rekli: Ima mej Nemci poštenih ljudi, ali ima i nikakoveh, ima pijanac, ima vagabundi ima pijavice, ima i šmaroceri ki bi oteli živet na tuje pleća. I ti neki bi radi takodjer va občinu, da se malo podkože. —

A mi? Koliko nas ima domaćeh ljudi svi se složimo skupa, i tako ojačani, utvrđeni, dočekajmo neprijatelja i dajmo mu takovu jednu lekciju, da mu više nikada ne pade na pamet digant se proti nam — pravim gospodarom občine naše.

Na noge dakle braćo i domorodci! Svi delajmo, svi se trudimo i svi nastojmo oko tega, da vragu rogi razbijemo.

Delajmo z dušom i s telom, sreem i glavom, i ne dajmo si mira, dokle ne iztrebimo svrab, ki se je nakotil va ovoj našoj grude. — Mi smo jaki! Mi smo brojni! Mi se nimamo ničesa bojat. Znajte, da nema te stranke, koja bi mogla bez nas vladat. To neka bude svim kako jedno poticalo za borbu. Jer borba će bit velika, oštra, silna borba. Mi smo na nju pripravljeni i sigurni smo, da će pobjeda biti naša. Neke se sve proti nam ligne, neke se sve proti nam složi, mi ćemo ostat krepki i nepomični. i kako va Transvale Buri, tako ćemo i mi branit ovu zemlju našu. I joh si ga onemu, ki bude pokušil, da nam ju zame, joh si ga njemu. Nima va našeh žilah kapa krvi ka ne bi uzplamtla proti razbojničkim otimačem onega ča je vaš. — Opetujmo: mi se ne bojimo. S nama je sve ča je pošteno. Jaki smo i tvrdi. I pripravnii smo za boj, i borit ćemo se kako lavi, jer tako moramo da činimo, to smo mi i dužni učinit to od nas išće naša čast, to od nas zahteva naš ponos. I mi to moramo učinit, ako ne ćemo na naše glave navuć prokletstvo našeh starih pokojneh i djece naše, koju bi, kad bi tuđjinac tu zavladal, čekali najtužniji i najzalostniji dnevi. —

Za to, ki je naš — na noge! Izbori su blizu. Ne gubit vremena. Sve ča je naše neka se k nam pridruži, zač tu se ne govori ki će vladat, da li Hrvati ale Slovinci, već domaći ljudi ale pak tuđji furešti.

Za to i vi braćo naša, ki Bog zna s kakovih razloga ne čete da držite s nami, sjedinite se s nami, dajte nam i vi pomoćnicu ruku va ovoj težkoj borbe. Tu se tratá o sreći Vašoj i o sreći Vaše djece. I sredom te Vaše nedužne dječice mi Vas zaklinjemo: budite s nami! Ne slušajte laži s kemi Vas pitaju tuđji izdajice. Ono su laži i samo laži — to se je videlo i pokazalo ponedeljak na sude na Voloskem. Još jedanput Vas zaklinjemo: Obratite

se k svojim, k braći svojoj ki su s vami zrasli. Budite s nami!

A vi domorodci naši na delo, na delo, na delo! Svi složno u boj — k pobjedi ka nas za siguro čeka, ako se budemo držali kako onputa pred sedam let.

Jzvjeseće

odbora za preuzeće protugarancije za gradnju električne željeznice sa strane občine Volosko-Opatija.

Električna željeznica Matulje-Lovran imade se graditi sa glavnicom od 2,200.000 kruna. Društvo koje kani izvršiti gradnju želi se što više osjegurati u smislu da bi mu ta glavnica nosila barem 4% kamata.

U tu svrhu trebalo bi da ta željeznica bi davala barem k 88.000 čistoga dobitka na godinu.

U proračunu, na kojega ćemo se kasnije osvrnuti izračunano je dođuše, da će ta željeznica nositi toliki dobitak, a ipak spomenuto društvo zahtjeva da se mu još od druge strane zajamči iznos od 40.000 kruna na godinu za slučaj, da čisti dobitak ne bi došizao iznosa od k 88.000 na godinu i to za svih 60 godina za koje je podijeljena koncesija.

Ovo jamstvo je društvo već postiglo time, da je južna željeznica preuzela za svih 60 godina takovu garanciju za k 20.000 na godinu, a društvo Wagonlit za drugih 20.000 kruna. Ovo posljednje društvo pak je takovu garanciju preuzelo samo za prvih pet godina. Za daljih 55 godina pako je društvo garanciju za godišnjih k 20.000 zatražilo od istarskog zemaljskog sabora. Taj je na predlog zemaljskog odbora preuzeo garanciju za taj iznos za zadnjih 55 godina koncesije, a to samo pod uvjetom, da občina Volosko-Opatija, Vepřinac i Lovran napram pokrajini preuzmu protugaranciju za 1/2, onog iznosa kojega bi pokrajina morala eventualno izplatiti u ime te garancije. —

Ovdje ne možem da ne opazim, da se je zemaljski sabor svojim spomenutim zaključkom pokazao veoma malo naklonjen ovim našim predielima. — Za prvot ove naše Liburnije se do sada nije potrošilo skoro niti novčić zemaljskog novca a samo iz Voloskoga i Opatije dobiva pokrajina na izravnim nametima preko 40.000 kruna na godinu, te bi bila već samo obzirom na to mogla pokrajina bezuvjetno preuzeti zahtjevanu garanciju, bez da traži ikakovu protugaranciju od ovdješnjih občina.

Polag nacrtu za garancijsku izjavu kojega je zemaljski sabor poslao občini, imao bi se iznos kojega bi eventualno občine morale platiti medju občine Volosko-Opatiju, Vepřinac i Lovran podijeliti u razmjenu poreza. Pošto se u občini Volosko-Opatiji plaća po prilici k 130.000 poreza t. j. skoro pet puta toliko poreza nego u občinama Vepřinac (k 18.000) i Lovran (k 15.000) skupa morala bi od zgora izračunanog iznosa od k 13.333 naša občina platiti više od 1/2, dakle oko 11.000 a Vepřinac i Lovran skupa samo oko 2.300 k. Pošto je korist koju bi občine Vepřinac i Lovran imale od takove željeznice mnogo

očividnija nego sama korist, koju bi naša občina mogla imati od ove željeznice, jest ovaj način podijeljenja garancijskih obveza svakako nepravedan, te se je radi toga odbor obratio na občinska glavarstva u Vepřincu i Lovranu pitanjem nebi li ove občine pristale na to, da se garancijske obveze podiele medju ove tri občine u drugom razmjeru, na primer na tako da preuzme svaka občina obvezu za 1/3, cijelog zajamčenog iznosa.

Pošto je pako nacrtom predloženim od zemaljskog odbora to pitanje već prejudicirano na štetu naše občine, nisu niti občine Lovran niti Vepřinac htjele da preuzmu ikakovu drugu obvezu nego onu predloženu od zemaljskog odbora t. j. obvezu da će za izplatu zajamčenog iznosa doprinášati samo u razmjeru nametu podloženog poreza propisanog u svakoj občini.

Na temelju kojega je izračunan dobitak od godišnjih k 88.000 je naime svakako nešto preoptimističan.

Izračunano je, da će željeznica imati na godinu 232.000 kruna prihoda, dakle po prilici 600 kruna na dan.

Da se dođu do toga iznosa, računa se da se na štaciji u Matuljah ukrca i izkra na godinu 70.000 ljudi od kojih će: 60.000 voziti se željeznicom — te platiti na godinu: 80.000 kruna
Dalje se računa da će se od 10.000 ovdje nastanjenih osoba voziti svaka barem 10 puta na godinu i da će se tako dobiti 15.000 kruna da će se 87.000 stranaca voziti barem po 3 puta na godinu i da će se tako dobiti 53.000 kruna računava se nadalje da u Opatiju i Lovran dolazi iz Rieke na godinu do 144.000 izletnika i da će se od ovih barem 100.000 po jedanput voziti željeznicom, što bi dalo 20.000 kruna
ukupno 168.000 kruna

To se da sve jako lepo računati na papiru, a bojim se da u istinu neće biti tako lepo. —

Osobito kod glavne točke prihoda t. j. kod vožnje na Matulje i od tamo doli nije uzeto u obzir, da je medju onimi koji se u Matuljah ukrcajavu i izkrcavaju veoma mnogo Kastavaca, možda više od 1/2, i da ovi željeznice nikad rabiti neće.

Dalje se računa da će se prevozom robe i pošte dobiti daljnih 63.000 kruna
a sve to skupa davalo bi 232.000 kruna
dohodka, tako da bi po odbitku troška koji mi se za godišnjih 144. — kruna
čini preniko izračunan ostajalo 88.000 kruna za izplatu 4% kamata potrebitog dobitka.

Ako bi bilo samo malo manje prometa nego je izračunano, bi ako bi se troški samo malo povećali odmah bi izginnuo dobitak, te stupila u kriepost obveza na izplatu garantiranog iznosa.

(Svršetak sledi.)

Dopisi.

Iz Mihotiči. Pišu nam od tamo dne 22. decembra 1901. Kad dojdeš v naša čitalnica pade ti vaje v oče jedna starejša slika našega presvetlega cesarja pak nehotče pomisli odkuda je ta slika prišla v čitalnicu. — Znače ki je tu slika darovana našoj čitalnici? Njedan drugi nego gospodin Benedetto Bačić onda poštar puli Francić! Da, da, tresuom rukom zručil je g. Benedetto tu sliku našoj čitalnice i puli tega da je rekal: — evo Hrvat sam dušom i tielom i kako Hrvat darujem družstvu sliku našega preljubljenega cesarja jerbo znam da uvijek virni Hrvati ne moru bit ako nimaju u svojoj sredini bār na slici svojga Cesara i Kralja. Je to moguće este pitat? Ter sad g. Benedetto derži z onemi ki su najveći neprijatelji hrvatskega roda i jezika. Je moguće, je! Ča ni morda Dr. Salo leta 1894. kad je prišal v Opatiju naš premilostivi Cesar i Kralj stavil vanka najveđu hrvatsku banderu a sadn rīga proti Hrvatom žuč i otrov? Vremena se menjaju, a pul izdajice se vremenom menja i čud i mišljenje osobito ako njim ki beči da. Izdajica ala Salo će se za dobru plaću i poturčit a kamo ne potaljauit. Prokleti beči ča ti od čoveka store. —

Iz Barbana pišu nam: Veleštovani gospodine uredniče! Lipo Vas pozdravljam i čestitam novo leto i da bi srično korakul naš „Narodni list“ va leto 1902.

Zelim, da bite izpunil moju želju i želju puka barbanksoga, da mi tiskate ovaj dopis u naš „Narodni list“ od prošle izbore za dietu va Porčec.

Dne 21. prošloga miseca novembra vršil se je izbor u mistu Barbann. Mi nismo čekali od talijanske stranke veliku borbu, nismo ni mislili, da će talijanska stranka uložiti toliku silu kakove ni nikad uložila proti nam Barbancem.

Hotilo se je za našu čast, a gospodin ašešor Cleva htija nam je ugrabit naš barjak; ma mu se ni posrećilo. Ja mu javno sporučujem, da kad ga ni sad odnija, gospe mi, neće nikada više.

On se je trudio i mučio po našoj barbandsčini, stiskao je ruke svojim patriotom i našim izrodom i prosu silni novac, kako da bi bija jedan grof.

Dne 17. prošloga miseca novembra imali smo sastanak u Poljakih i to u sredini barbandsčine u kući našega rođoljuba Mihe Pausa. Ovde se je skupila lipa kita naših, a došli su i neki izrodni za špiju delat ča te naši govorit. Naši prijatelji ale naš mali Pave Špada ih je vidio dobro i se ni prestrašil, nego je rekal, da med našimi imamo i nekoliko izdajice, ki te Talijanom povidat sve ča se govori ma on da će na svakegu s pristom pokazat.

Talijani i nekoi prodanci, žalostna im majka su strašno agitrali na barbankskoj place. Tu se je plačalo žerilo i pijača i govorilo se je ljudem da neku ne gredu na sastanak u Poljake. Niki su došli u Poljake napiti i su htili našega Paveta pomutit, ma Pave je govoril istinu, a ne kako ašešor Kleva samo laž i laž. Kada je Kleva dozna za naš sastanak drugi dan je on priredil drugoga u Raklju gdi je svaki kmet znal za njegov dolazak. U Raklju se je skupilo mnogo svita, na stošine. On je obediva ljudem vode, puti, škole i druge stvari. On je znal lipo hrvatski ale slovinski govorit, ma čete vidit kada budu naši zastupnici Spiničić, Laginja i drugi u saboru govorili hrvatski on će eč, da ne zna ni jedne beside.

Na 18. novembra kad je ašešor Cleva držal sastanak u Raklju, posli su prodanci u kuću goledraka Mirkovića onoga velikoga trgovca z belim kamenom, kade su žerali i pili.

Dve ure za Klevom je priša naš Pave ki je valje razpširja tabor krnjejski za svim tim da je i pop Mikulić reka da nima straha da on će poć na bicikleti glasovat za Clevu ma su mu miši žuste ljepjili i je osta doma. Mi dragi čitatelji „Narodnega lista“ smo bili jako slabo organizirani. — Talijanska stranka je priko tri miseca agitrala i je imala preko 30 svojih agitatori a naša stranka samo jednoga.

Prosulo se nova od kmetске krvi. Mi dobro znamo za više od njih ki su nove dobili, a tri agitatori naši benevrekari su agitrali na garanciju da će njim talijanska stranka oprostit dug.

Ti krivi proroki su se dosti trudili i mučili ma nisu niš opravili. Za manje da se nisu pustili podkupit niki naši narodni župani. Ne čudimo se županu Mirkoviću, ni to znamo da je njemu drago čozotsko jadro ne čudimo se županu Cortolu Mirkoviću-Marganu, na jeno oko je slip ma na drugo pozna dobro srebrne kruni; ne čudimo se županu Zorzu, njega stiče madrun, ma čega Cleva ki je lincik ozdravit; ne čudimo se županu Toniću Kvarantu ni županu Bulicu, on je po predivku kako vidite Talijan nosi bele belevreke kako napulitan. Bog da bi rasvtili pamet još nikim županom ki nisu htili s nami glasovat.

A ča da rečem od tebe Ivo Peresa odi Varošići, ki si naše ljude poteza kako ni jedan talijanski bandit? Znaš ča ti je reka tvoj zerman kad si mu nudi dva florina, on ti je reka da je tovarića prodal za 12 florini a sebe neče ni za dve hiljade. — Još paseš ovce i krave po šainskih krasah. Sram te bilo!

A vi moji dični Šainci i Bičanci takovih junaka poštenih i mužaki nima naša Istra. Vi ste čisti kako i zlato. — Vas su dosta napastovali i po danu i po noći. — Kumi su vas krstni i prijatelji napastovali ma niste se otili prodak kako i nemo blago. Bog vas poživi!

A ti dični i ljubezni župane i kunziljer Jure Kolić ki si se neumoro trudija i pobija neprijatelje, ti ki si poznat po celoj barbandsčine čast ti bila vridni sine ove naše zemlje.

A vi dragi Pomjanci, vi ki ste svi do jednega glasovali za našu stranku vi ste stekli čast i poštenje. Vi niste zaboravili onu pismu od našega maloga Paveta Špade, vi ste ju dosta u srce začepili više nego Krstičevu špadačera. U našu barbandsčinu od sakega broja „špadačera“ hodilo ih je po 60. Viš izdajice Krstića da. tvoja skovacera ni niš opravila na barbandsčini. Ča si misliš da su Barbanci slipi pak da te ne vide i ne poznaju. Ča si misliš ako zavijaš po istrijansku ale po talijansku da ćeš ča opr. it. Aj po majku tića nečeš!

„Narodni list“ te je za vavek ubil na barbandsčini.

A vi gosp. ašešor Cleva vi ste deputat za kapitanat Poljski ma znajte dobro da vas nisu Barbanci zibrali ni nete nikada. Htiti ste kupit našega Špada za 200 florini za to imamo i svedoke; ma ga ne čete kupit ni za hiljade zač on ni htiti svoj zajik pod noge i ni zaboravija materino mliko.

Za sada dosta, a drugi put ču Vam pobrojiti prodance po imenu i predivku i za koliko su se prodali da ih bude sram pred Bogom i ljudi.

Iz Sovinjaka. Iz ovih krajeva nimamo nikada prilike da se Vami gospodine uredniče dobrimi glasovi oglašimo.

Pred nekoliko vremena razbolio se naš dični nezaboravni gosp. učitelj i sada je naša škola zatvorena; mi žalimo radi njegove bolesti. — Njegovo nastojanje za izobrazbu naše dice bit će nami nezaboravno. Naš vele vredni učitelj, ni nastojao samo da djecu našu nauči čitat i pisat, nego je pāsane godine u zimsko doba držao školu i za odrasčene ljude, da ih nauči čitat, pisaš pjevat učio ih je i poljođeljstvo i druge korisne stvari, za to mi želimo da njemu dobi Bog povrati zdravlje, da čim prije dodje opet nas i djecu našu učit one zlatne nauke.

Ali svi toga njemu ne žele; oni talijanski poperdili, koji preziraju sve što hrvatskim duhom diše radje bi, da naš učitelj nikada se više u Sovinjak ne vrati, a to se zna iz razgovora kojega su medju sobom imali jedne nedelje pod zvonikom u misno doba.

Karleto sin šiore Marije i mladi „Pipe“ — Karleto rekal je Pipetu da njemu bi drago bilo da učitelj se nikad više ne povrati u Sovinjak.

Na to odgovori Pipe: da i njemu bi

drago bilo da njega Sovinjak više ne vidi. Iagovarjad on ove rieči nagnuo je glavom proti kući u kojoj je učitelj stanovao i rekao talijanski - ma to mu ne bi drago; na to odgovorio Karleto (dakako talijanski): a je on bi plakao.

Mi ne znamo kako taj Karleto može na ovaj način i ovoliko mrzit i prezirat Hrvate, koji njega više hrane neg Talijani. A šjor Pipe pak ki tako mrzi Hrvate, kako je zaljubio onakvu Hrvaticu za ženu. Ali Hrvatice su poštene, vješte, pametne i dobre za radnju.

Osim toga videli smo, da je više puta dopelja koš hrvatskoga merlna, koji je njega preko zime od glada spasio. Pitamo njega, kako se on udostojio ono od Hrvata uzeti? — ali u potrebi je i hrvatski dar dobar. —

Sada treba da se poprimemo naše pravaonice tabaka ili kako ovdje zovu Palta. U tom paltu je čovjek kega je Hrvatica majka rodila, zadogjila i uzogjila.

Mi se ljepo sjećamo kad je kod finacinalne straže služio. Jednom kad je bio kod rodne kuće na slobodi, a to je bilo upravo na dan jedne bele nedelje rekal je, da bi tako u Sovinjaku rekal da je Talijan, on da bi njega smrvio, a sada je skoro prvi Talijan u Sovinjaku.

U svom dućanu ima na rasprodaji i Družbine žigice, ali ne iz ljubavi do onoga naroda iz koga je potekao, nego samo za to da tim vabi naš narod u svoj dućan, da njemu korist nosi, jer talijanski dobitak lahko spravi.

Grozio se na nekoje naše ljude kad su od njega Družbine žigice zahtjevali, za koje moralo se više puta pitati prvo neg on iste razpačivati započeo, dočim je Legine čim su počele izlazivati u svom dućanu na prodaji imao, i htjeo iste svakomu na silu rivati. Ovih se i za svoju potrebu služil. — Kad on nas tako poštuje i cieni, treba da i mi njemu pokazemo da njega poznamo i po nipošto služit se u njegovom dućanu, za ono što nami treba.

Osobito vi Pračanci bi morali najprvi otvorit oči, jer se medju vami rodio i uzogjio, a sada prezira vas i proklinja. Dok on tako nas poštuje ne možmo ni jedan kod njega kupovat ni soli ni tabak, ni druge stvari nam potrebne.

Ladonja.

Iz Buzešćine 25. decembra 1901. Gospodine uredniče! — mislio sam da će Vas koji god obavjestiti o izboru dviju zastupnika, koji se obavio u Kopru dne 5. 12. Nego videti da se nije nitko oglasio, molim Vas da sliedeće uvrstite u prvom broju Vasega cijenjenoga lista da i od nas svet nešto sazna.

Izbor je počeo na 9 sati kako je bio i uređen. Došla su u izbornu dvoranu 92 fiducijara ili izbornika i na to je započeo izborni čin.

Najprvo izabere c. kr. namjestučki savjetnik g. Schaffenauer-Neys u komisiju g. Mata Sanković-Soldatića, poslie gg. Metliku i Turkovića, na to izaberu gg. fiducijari po zakonu izmedju sebe 4 člana u komisiju a ti jesu: gg. Zorko Klun, Dr. Požar, Anžlovar i Sisković. Na to izaberu izmedju sebe članovi komisije predsjednika g. Mata Sanković-Soldatića a zatim g. predsjednik raztumačio valjanost današnjeg izbora i razjasnio zašto su došli tamo, pa pročita zakon da se vidi koji ima pravo glasa, i čim gubi pravo glasa, a onda su dali glas gospodine članovi komisije 6 glasova za naše zastupnike gg. Dr. Trinašćića i Kompareta dekana, a 1 glas za Dr. Derina i Dr. Longu. Onda uzme predsjednik g. Sanković listu te zove alfabetičnim redom sve fiducijare, a gg. Klun i Anžlovar zapisuju.

Napokon proglasi g. predsjednik koliko glasova jesu koji dobili.

Dobili su gg. Dr. Mate Trinašćić i Josip Kompare 68 glasa, a Dr. Derin i Dr. Longo 24. Kad se čulo za izid izbora ni bilo veselju i radosti kraja ni konca. Kad se prišlo na sastav zapisnika, g. komisar kaže, da ima zapisnik biti napravljen u talijanskom jeziku, nego gg. članovi komisije rekoše da bi se učinio zapisnik u slovenskom

jeziku na to g. c. kr. komisar kaže, da on neimade ništa proti tome, nego da ćemo izgubiti pol sata više.

Na to metne to predsjednik g. Sinković Mato na glasovanje, to bude primljen s 6 glasi proti i da se zapisnik napiše u slovenskom jeziku te tako bude i učinjeno.

Živili naši svjestni fiducijari, živio naš Mate Sanković, živili naši prvaci novoizabrani zastupnici dr. M. Trinašćić i Kompare. Živili!

Na tri kralja.

Molitvica rođoljuba,
Od Pavla Špade.

Oj ti zvezdo od iztoka
Ka si kralja tri pratila
Do ložišća našeg Boga
I Krsta si proslavila.

Daj ti prati narod mili
Lipoj slogi i jedinstvu,
Nek se združil nek se spoji
I ukroti moć tadjinsk.

Smiluj se va vični Bože
Ter Hrvat su daj slobodu,
Ti nam smuti protivnike
Našoj sreći, našem rodu.

Tebi za to mladić vapi
I ditešće majke s krila
Tebi starac i vas narod
Svaka duša tebi mila.

Na kolina svak ti pade
Na dan ove svetkovine
Daj usliši srce čisto
Naše mile domovine.

Daj da kolo bude igrat
U jedinstvu rod junacki
Trobajnica neka prati
Naš premili rod hrvatski.

Ti ki jesi Svemogući
Uslišiti narod možeš,
Ti pravedan koji jesi
Uslišiti ti nas hoćeš.

Mirom, slogom i jedinstvom,
Obdari nam domovnu
Daj Sveližnji otče mili
Smiluj se ti svome sinu.

Domace viesti.

Banditen Angriffe. Mit Eckel haben wir in der letzten Nummer des Salo-Schmierblattes die gemeinen, niedrigen Angriffe auf die allgemein geschätzte und geachtete Person des Herrn Baron Rannsonnet gelesen. — Und warum diese gemeinen Angriffe auf diesen, für unseren Curort ungemein verdienstvollen Herrn? Nur deswegen, weil er bei der am 7. Dezember 1901 stattgehabten Wahl für den Landtag seine Stimme nicht dem Candidaten der irredentistischen italienisch-liberalen Partei abgegeben hat. — Wahrhaftig! dass ist eine liberale Partei, welche die Ehre eines perfecten Ehrenmannes angreift nur deswegen, weil er nicht mit ihr wählt. — Auch hier müssen wir eine treche Lüge constatieren, denn es ist ganz erlogen, dass Herr Baron Rannsonnet bei der besprochenen Gelegenheit vom hiesigen Pfarrer per Wagen zum Wahllokale abgeholt wurde, denn der hiesige Pfarrer kam ins Wahllokale als bereits der Wahlact abgeschossen war, so dass er gar nicht zur Wahl zugelassen wurde, während Herr Baron Rannsonnet eine Stunde früher gewählt hatte. — Die sogenannte italienische Partei kann wirklich ans Lügen Patent nehmen. Alles, was sie schreibt, alles, was sie thut, ist Lug und Trug. Wir gratulieren den wenigen „Bundesgenossen“ einer solchen Partei, welcher ein Dr. Salo an der Spitze steht.

Die Deutschfreundlichkeit einer Wahl-Commission. — Unter diesem Titel schreibt der Verräther Kerstić in der letzten Nummer seiner Tante Jambrozja gegen die Wahl-Commission die am 7. Dezember v. J. die Landtagswahl für die Städte in Volosca leitete. Das grosse Verbrechen, welches Salo dieser Commission in den Schuln schiebt, besteht darin, dass von derselben vor der Wahl die auf den Wahlact sich beziehenden Ge-

setzesstellen auch nicht in deutscher Sprache verlesen wurden, trotzdem angeblich auch Wähler deutscher Zunge anwesend waren. Wie sonst immer, lügt auch hier Salo ganz frech und gemein. Vor allem war die Wahlcommission gesetzlich nicht verpflichtet, die betreffenden Gesetzesbestimmungen in einer anderen als croatischen Sprache zu verlesen und sodann war kein einziger deutscher Wähler anwesend, als diese Gesetzesbestimmungen verlesen wurden, denn die Wahl begann um 10 Uhr, und die drei deutschen Wähler, welche bei dieser Gelegenheit gewählt haben, sind erst eine Stunde nach Beginn der Wahl im Wahllokale erschienen. — Salo kümmert sich wenig darum, dass man ihn auf frischer Lüge ertappt. Er rechnet immer: nur tüchtig lügen, etwas wird schon geglaubt werden, wenn nicht von allen, aber vielleicht doch von irgondem Trottel. Wir weisen auf seine Lügen hin nicht seinetwegen, denn wir wissen, dass er in jeder Hinsicht unrettbar verloren ist, aber wir thun es um derjenigen Willen, die sich vielleicht durch ihn würden irren führen lassen. Darum sei jeder auf der Hut und glaube nur das, wovon er sich selbst überzeugt hat.

Unsere Bekenntnisse. — Der Desperados Kratić, der in seinem Hasse gegen seine eigene Stammesgenossen bereits keine Grenzen kennt, wirft in seinem Banditenblatte vom 24. Dezember 1901, uns Croaten vor, dass wir uns gegen jede fremde Beherrschung in unserem eigenen Hause mit allen Kräften wehren. — Wir fragen nun jeden ehrlichen Menschen, ist denn jener einer Achtung werth, der sich im eigenen Hause einen fremden Herrn und Gebieter wünscht? Dem Salo ist natürlich alles Wurst, denn er lässt sich sogar von einer alten Franzosenperson ernähren und gebieten.

Salo stellt die Sachen so dar, als ob die croatische Partei in Volosca-Abbazia gegen die geplanten Arbeiten: als Canalisation, neuer Friedhof, Spital u. s. w. wäre. Wer aber etwas besser unterrichtet ist, weiss sehr wohl, wie viel bisher in der Gemeindevortretung von Volosca-Abbazia gerade für diese Arbeiten gethan wurde. — Wir vom „Narodni List“ haben nur der Meinung Ausdruck gegeben, dass man unbedingt nicht alle diese Arbeiten auf einmal vornehmen dürfte, denn auf diese Weise könnte man die Gemeinde finanziell zu Grunde richten. „Eile mit Weile“, sagt ein deutsches Sprichwort! Keine vernünftige Verwaltung wird sich solchen Anslagen unterziehen, für welche sie keine sichere Deckung hat. Den Kätzelmachern liegt aber nichts daran, wenn unsere Gemeinde zugrunde geht, denn ein Kratić, ein Constantini, ein Paović können von Tag zu Tag ihre sieben Zwetschken zusammenpacken und auswandern, da sie hier nichts besitzen. — Wir aber sind an diese Scholle Erde gebunden und müssen auch für die Zukunft sorgen. Darum wiederholen wir noch einmal: Wer mit den Kätzelmachern ist, ist ein Feind unsers Curortes. —

Kratić mora poč sedam dan va katafić. Ča sam Vam ja vavek govori. Ki vavek grebe va ognje, najzada, se i opeče. I Kratić se je opekao — grdo se je opekao. Ima već nekoliko meseci ča Kratić zmera va svojoj špadačere g. dru Janežiču in falsifikator i trufator. Dr. Janežić ga ni otel tužit pred jurati. Zač ne? To naši prijatelji dobro znaju. Nego kada ni Kratića ni to bilo dosta on se je azardal pod i korak dalje. On je naime na 9. prošlega meseca pred svedoci Sločarićem i Lovrinom rekao g. dru. Janežiču falsifikator od kambiali i trufator. A to je pak bil drugi par rukavi. Pol takoveh priikah ne sude ni trgovci, ni postolari, već sudci — ljudi od zakona. I g. doktor Janežić Kratića valje zakvačil — i tužil ga je na sud. To je bila za Kratića strel iz vedra neba.

On gleda Kostantina, Kostantini gleda ujeqa. Čosa far? Kako da se skopa od te neprilike? Kostantini je rekao Kratiću: A borme ču te branit, pak ča bu - bi. — Ma Kratić ni otel tako. On je rekao, da njemu će se jednega dobrega albokata, zač da je stvar jako komplikana. E, sfiđo mi, i kako komplikana! Otet dokazat čoveku ki je pošten i čiat kako zlato, a to je g. dr. Jane-

žić, da je falsifikator i trufator — stvar je ne malo teška. I za to su oni pozvali na pomoć nekoga albokata abreja — Breitnera s Trsta, ki je imel Kratića spasit od nevolji. Razprava je bila ponedeljak na 30. pr. m. Da vam je bilo videt Kratića, kako se je tresal, kako je pental i borbotal sve nekakove neslane besedi, va ke se je još jače zapletal.

Obtužen je zastupal g. dr. Stanger. Trebalo je čut onu vrednu, duboku i mušku njgovu besedu, da se prosudi onu dugi, bezmisleni trfljarju tršćanskoga abreja. — Dr. Stanger je prikazal čini kakovi su u istinu, on je mirno i dostojanstveno odbil sve uvrede od Kratića i od njegova branitelja, on ih je obedveh potukal do kraja. Sudac g. dr. Lucić izrekao je odsudu s kojom se Kratić odsudjuje na 7 dan tamnice filiti pržuna i na plaćanje sveh stroški od pravdi.

Nam je neizmerno jako žal, da ne moremo već va današnjem broje našega lista donest na široko opisanu tu zanimivu razpravu, na ku je prišlo puno ljudi i ka je trajala jutro od 9 do 11 uri i za polne od 2 do 5.

Mi ćemo o toj razpravi progovoriti malo na duže i na šire, neka svaki vidi kako se i Kratićevim lažim more na rep stat. A ovako, i još huje bi Kratić pasal i svaki put kad bi ono ča piše va svoju škovaceru rekao pred svedoci. Nego i va toj svojoj špadačere on neće moć vavek pljuvat i vredjat onako gajusno, kako on to sada dela, zač će se koliko prvo zakon od štampi promenit, i takove će uvređi prihajat pred sudci, a ne pred jurati.

U ostalom g. dr. Janežić je rekuril va Trst i to radi tega, zač mu se čini da je Kratić premalo kaštigan.

Nego kako bilo da bilo, Kratić je in tanto našal ča je iskal. Ovih sedam dan mu ne fali, a nadamo se da će vrhu tega još i va Trste dobit ko kilo fačola za žuntu. A sada neka piše magari i va turskem zajke, da je dr. Janežić trufator, sad će svaki znat, da on to dela za vendikat se, kako je to i do sada delal, zač ne fvalja pozabit, da mu je dr. Janežić dal dosta gorkoh pilul ke ja on moral pogutnut. A deca neka pjavu: —

Jo, jo, jo — vavek ta fažal Jambrožija mi ja kara to ni niš dobro. Bravura Ugoti Wontschina. Gospodina Wontschina smo mi va „Narodnem liste“ više puti šćipnuli ali svaki put je to zaslužil. On je bil ocedal, da će se pametno ponašat i da se neće nikada već pačat va stvari, ke ga ne tišu. Nego čini se kako da mu taneki neda mira. Kad je ponedeljak na 30. decembra 1901. finila razprava ili dibatimenat proti Kratiću na tužbu g. dra. Janežića i kad je Ugo Wonschina čul da je Kratić dobil sedam dan pržuna počel je nutre va sude va svojoj kancelarije vrišćat kako da je zvan pameti prišal, i jadit se da je Kratić bil kondanan.

Mej drugimi besedami rekao je i ove: *Tako se je moglo dogoditi Kratiću (najme da je bil kondanan) samo za to, ča ni Hrvat; ja bim bil Kratića oprostili, a Dra. Janežića kondanal. Ja skometim tišće za jedan fjin da će Kratić bit va Trste oprošćen. Neke delaju Hrvati suda ča te, ma ča ih benj kod budućeh občinskih izbori Nenci stvart s poštarije. Tako vidite jedan c. k. kancelista na sude govori za vreme svoje službe. On ne samo da kritika penalan sentencu od svojga poglavara, ča je po zakone strogo prepovedano, nego on va ufičije na pošte-nega čoveka, kakov je dr. Janežić napada i vrhu tega još va ufičije bati politiku proti celemu našem pučanstvu na Voloskem-Opatije.*

Pitamo mi sada bi se to moglo dogoditi kađe drugde nego puli nas? Nego siguro ne, zač nigdere na svetu nisu ljudi tako dobri i popustljivi kako puli nas. Nego i naše strpljenje ima svoju mern, pak ne moremo trpet da nam svako ničeto obraza smrdi. Proti Wontschini je bilo do sada dosti tužbi nego sve je slo kako se reče „in fumo de makaroni“, a za svakega drugoga bi bilo dosta samo ono ča se je dogodilo lanjsko leto na dan pusta puli Mihotiće da bude stiran

od službi. Mi i ovu zadnju bravuru gospodina Ugota Wontschina c. k. sudbenoga kancelista na Voloskem stavljamo do znanja njegovoj predpostavljenoj oblasti s prošnjom da ga već jedanput pameti nauči. Neka ta oblast va ovoj stvari postupa kako će, mi ćemo svejedno učinit korake, ke nam naše poštenje i naša čast nalaže, pak puklo kud puklo.

Parlez Vous français? Ča se smežete? Tu se ni ča smet. „Teta Jambrožija“ je na jedanput postala francezica i to prava francezica — jedna od onih z Marsilji — kako sam ti rekao. Sacré bordell du tonnerre! Vi niste dakle čitali, zadnju „teta Jambrožiju“? Da ste ju čitali bite bili na prvem meste naši celu jednu klombasicu „du meilleur cochon français, ča bi se po brežansku reklo: „od najboljega franceskoga prasca“. Kada je predsednik franceske republike Monsieur Loubet videl tu klombasicu, on se je vas tresal od straha i valje je pozval svi ministri na knužilj od gveri. Tron de diou! Ni mi ga do mala stvar. I prišli su svi ministri k Loubetu i počeli su se dogovarati ča im je storit. Que faire?

Waldeck-Rousseau je predložil. Za se proti voloskoj „Posujilnici“ i proti dru. Janežiču pošalje jedna karocada, dve fregadi i nekoliko torpedinieri i kaunni... ou toute l'escadre de Toulon, nom de nom!

Loubet je pak savetoval, da bi najbolje informat se, ki je ta Ivan Kratić, ki pozivlje Franceze na pomoć proti dru. Janežiču.

Na to su pristali svi ministri i svi su skupa telegrafali va Trst za informacije od Kratića. Coquin de sort!

Nesreća je otela, da je ta telegraf prišal dritre v ruki c. k. knužiljera od gverna g. Fabiana, ki je odgovoril:

A S. E. Monsieur le president de la republique Emile Loubet

Paris Champs Elisées.

Kratić c'est un drôle de bonhomme, qui n' a qui une petite faute c'est à dire, que on bi za beči storil i takovo delo za ke se gre va pržun. En outre y il a une femme qui lui souministre les chemises et les montandes. Un grand homme — c'est entendu.

Nego kada su francezki ministri doznali da je voloska pošujilnica v rukoh od Hrvati i da je dr. Janežić jedan od hrvatskih prvaki, onputa su svi ostali z dugim nosom i sve su jedan drugoga pogledavali. Coquin de sort! rekli su — on ne peut rien faire! Ni mogude niš storit, dodal je Loubet. „Teta Jambrožija“ vavek piše, da su Rusi veli prijatelji od Hrvati a mi Francezi smo pak veli prijatelji od Rusi „et puis — nous avons une alliance messieurs, l'alliance franco-russe messieurs!“

Oui, oui, oui, oui! su na to zakrutili svi ministri, čest vrais, l'alliance! Za jednoga Kratića ne ćemo mi poč razbijat našu alijancu. Nom de chien!

— Très bien, très bien — rekao je Loubet, au diable ce drôle de Kratić.

— Au diable, zavapili su svi drugi ministri i storili su s „tetom Jambrožijom“ ono, ča i ja storim svaki put kada mi v ruki pride.

Osobna viest. Kastavski dekan velečasni gospodin Mihovil Laginja bil je na vlastitu molbu radi slabega zdravlja pensioniran. Mi želimo obljubljenemu našem bivšem dekanu da mu zasluženi mir povrtati prijašnje zdravlje.

Kapetan Scarpa odputoval je još na 27. decembra pr. l. na svoje novo mesto va Lošinj. Još ni nikada ni jedan kotarski kapetan na Voloskem služil tako kratko vreme i tako naglo odputoval. Govori se da se temu puno krivo Salo...

Kastav za sveučilište u Ljubljani i u Zagrebu. Obč. zastupstvo u Kastvu u svojoj sjednici od 19. novembra prošle godine podnelo je molbu na ministarstvo, da se ustroj sveučilište u Ljubljani i da budu vriedili svi izpiti položeni na sveučilištu u Zagrebu za naš del cesarstva.

Slocarić na inkantō u Opatije. Tamo puli vila Meeha na inkante od mobilije kupil je Slocarić jedan koš ki služil gospode

za posest se nutar, kada sunce jako pečē. Če se Žukvarica jedan onakov koš! Persona! Kakova košarica spletana od žakvi to ši da je za njega, ma ne ono.

Božićno stalbalce va družbinjo škole na Voloskem. Nedelju na 29. pisanega decembra imeli smo na Voloskem svečanost kakovu nismo do tada na Voloskem doživeli. Ta dan je najme bila va družbinjo škole na Voloskem svečanost božićnoga drvea. — Početak te lepe zabave bil je određen na 4 ure za podne. Već na 3 ure i pol bila prostrana škola puna ljudi. Bili su to skoro svi naši ljudi z Voloskega, nekoliko čestitoh Opatijaca i dosti našeh dobreh sused z Varljeni i Pobri kim deca hoda va našu školu. Počastili su svečanost svojim posjetom monsignor Zmlić, g. načelnik sa svojom gospodjom suprugom, predsednik družbe g. prof. Spinić, Dr. Fabianić, g. Tomićić sa gospodjom Sveci, g. dr. Janežić i drugi naši domorodci Sveda skupa bilo je va školskoj dvorane natrpano do petsto ljudi. Svečanost je započela s pjesmom: „Hej veselo mili druzi!“ koju su školska deca pod ravnanjem gospoditelja Ryslavly jako lepo i točno ispevala. Za tim je mala Zlatica Poščić deklarirala pjesmicu „Mlada Hrvatica“ tako lepim izgovorom i tako gladko, da su se svi čudili sedamletnomu detetu.

Za njom je deklariral jako lepo i odševljeno mali J. Šepić pjesmicu: „Djak Hrvat.“ Nakon deklaracije su dečica još jedanput zapivala složno i lepo a zatim je počela predstava ili komedija:

„Štriga Lega i Kraljević Marko“ na koju su svi nestrpljivo čekali.

Tu je kmediju napisal za školsku decu vredni naš istarski pjesnik i tajnik družbe g. Viktor Car Emin. — Nismo znali čemu bi se više čudili, dali lepom naravnom igranju drobne dečice ili točnom i gladkom izgovaranju pojedineh besed. — Osobito su lepo učinili svoju Dane (Lojzid Peričić); Kraljević Marko (Frane Jurković), Štriga Lega (Dragica Trinajstić), Anka (Marija Stanger), Jože (J. Filičić) Dina (Zlata Poščić). Sva deca pak su tako dobro bila naučena da su se za prvi put na pozornice ponašali kako da su već sto puti predstavljala. Ljudi se temu nisu mogli dočuditi. Da su deca tako dobro znala, zaslug je gospodjice učiteljice i gospodina učitelja koji su se puno mučili dokle su „deca tako lepo navadili. Mi smo njim zahvalni.

Kad je „Štriga Lega“ po zapovede Kraljevića Marka oživela okamenjena decu onda je prišal anjel (Vladimir Strac) lep kako da je z neba doletel pak je sokril božićno stalbalce pripravljeno va pozornice, koje je zasjaljo u svetu stotinu sveča tako lepo i krasno nakičeno, kako još nismo nikada ni jedno videli. Predstava je svršila z našom himnom: „Lepa naša domovina,“ koju su deca složno i umiljato zapevala. Za predstavom zapevala su deca još jedno božićnu pesmicu koju su se ono zopodne trudom g. učitelja bila navadila, pak su se počeli delit dari koje je delila gospa doktora Stanger. Svako dete došlo je po ki dar, siromašniji robu ili manje ili obuća a drugi knjige a svi po jednu vredicu slatkisha. Da ti je bilo videt veselje one drobne dječice! — To veselje naplatilo je bogato vas trud za pripravljanje te svečanosti. Kad su bili dari porazdeljeni zahvalila se je učenica Marija Stanger za se, suučenicu i suučenicu i preporučila je ljudem našu prevrednu družbu.

Monsignor Zmlić je za tim protumačil deci i drugim prisutnim znamenovanje ove svečanosti i pozval je dečicu da se marijivo uče da budu tako svojim roditeljem na radost a narodu na korist. S tem je svršila te lepe svečanost koja će siguro ostat sve veke va pamete svim onim, ki su na istoj bili. Osobito se je svem ljudem dopala predstava a na istoj junački Kraljević Marko ki neće da pije vino iz „pehara“ nego iz „kablā“. Dal Bog, da nam se dečica još ča lepega navade va našem sladakem materinskem jezike. Učiteljice i učitelja pak svaka hvala i čast.

Srdačna hvala svem onem gospodjam i gospodjicam od voloske podružnice ke su se toliko mučile, da naberu beči, da kupe

i razdale dani i ke su onako lepo, sva pri- pravile da je cela svečanost va svakom po- gledu krasno ispala. Hvala i svem onom domorodcem ki su bili ča darovali za bo- žićno drveće. Bog njim plati!

Iz občinske sjednice na Voloskem. Sa- botu na 21. decembra 1901. bila je občins- ka sednica. Na istoj se je medju drugimi stvarai zaključilo jednoglasno, da se na mi- nistarstvo bogostovja i nauka pošalje molba, da se va Ljubljane učini univerza za Slo- vene, i da se kod nas va Austrije pripoz- naju ispiti učinjeni na zagrebačkoj univerzi. Na dnevnem redu bilo je pitanje zaradi ga- rancije za električni tramvaj. Na drugem mestu donasamo izvješće odbora izabranoga za tu stvar.

Občinsko zastupstvo je, u snislu tega izvješća zaključilo, da občina ima preuzet na se garanciju kako ju zahteva zemaljski odbor iliiti junta jerbo ako bi se naša ob- čina protivila toj garanciji bi se moglo pi- tanje tega tramvaja, samo, zavleć za neko, liko vremena da bi bilo na škodu cele naše. Liburnije. Na istoj sednici zaključilo se je, da se občina obrati na razmatelstvo financa va Isti da, se na cesarskoj kase na Volos- kem namesti još barem jednega činovnika, ki prima franjki buduć da ljudi, kadegodar zgrube celi dan za platit 2 ale 3 kruni fran- jnak. Na predlog g. dr. Poščića zaključilo se je, da se občinsko glavarstvo obrati na višu sudbenu oblast da budu na c. kr. ko- patarskem sude na Voloskem medovne ure od 8 jutro do 4 zapadne, i to za to da moru ljudi iz okolice va jedan dan obaviti svoje posle kod suda.

Pismo jednega Opatijca. Od jednega našega prijatelja, dobili smo list, kega je on dobio od svojega prijatelja iz Ameriki. Mi ćemo iz tega lista izvaditi ono ča ča zani- mat naše čitatelje, a one druge (privatne) stvari ćemo pustiti van.

Dakle čujte ča piše: Stovani prijatelju! Lipoga li čitanja za mene on "Narodni list" koji ste mi poš- lah i s kojim sam se puno razveselio. Puno mi je drago da ide tako dobro napred naša prava stranka hrvatska. Drago mi je, da su se već jedanput probudili naši ljudi, da stiraju vanika aveti ki nisu naše stranki. Van svijeta, van svijeta, ne ćemo ih već. Tako valja da zapevate tem talijanskem trublionom. Njih ne more ni jedan videt ni živeti ni mirveti po svem širokem svete. Ovdje ih ima jedan milijun, ali ne zapevaju- ću ništa. Suno kod nas, va toj blaženoj Istri ča ne reć — sit ona dva ili tri mala mesta, ke smućuju vas kolik stat. Dvehi bi pasat Ovdje su dva tri ostre besedi keh ćemo izpustiti, da ne pridemo va nepriliku sa tetom cenzurom. Puno pozdravljam svu našu stranku i ovek ki čitaju "Narodni list" i daj svemogućei Bog, da nas obrani od teh pogani, da mo- remo veći jedanput živeti u miru božjemu. Amen.

Ovo pismo je istinito, pak ako ki ne veruje, nek se potrudni do našega uredni- ctva kade že mu se ga u potrebi moć po- kazat. Ča te pak Bože moj na ovo reć oni naši domaći trublii ki još i danas drže za tudnjoc za Talijana. Oni naši domaći Sla- vinci kako ih zove "pater Krstić" (kada hr- vatski piše op. sl.) ki hitaju pod noge svoj materinski jezik hrvatski i ki se druze sa svakom smradom i gnjusom proti svojemu bratu.

Da se ne bude dogodilo, da ki neće brata za brata, da će tudnjica za gospo- dara. Sad ćemo videt, ako imaju neko naše zgrabljene ovice još samo dilaćicu postenja na seba.

Iz gore štampanega pisma se vidi, da ki će postovat i objubiti svoju domovinu valja da gre u tudnj svet, zač stara je rieć da on ki vidi nezna prosudit ki dar božji je vid, dokle ga ne zgubi. Živili naši mili domorodci va tudnjm svete!

Lovor. I naš Lovor imel je na 29. decembra svoju sjednicu. O toj sjednici do- nest ćemo obsirnije izvješće. Ja sada spo- minjemo samo to, da je odbor društva ostal

isti ki je bil i prvo i da je na sjednici bil naš dični prof. Spinić.

U mjesto vijena na odar pokojno Olge Porugini rodjene Viskanić darovala su na- šoj družbi sv. Cirila i Metoda za Istru braća Viskanići gg. Augustin, Nicefero i Alek- sander 15 kruna.

Pokojnici vječni pokoi, a vriednim darovateljem srdaća hvala. Novac je izručen g. blagajniku družbe.

Slega u Zametu. Ovo društvo imet će sobotu na 11. o. m. zabavu s pjevanjem, tamburanjem, predstvom i plesom.

Izbor u komisiju za personalni porez. Na 9. jenara o. j. bit će izbor jednega člana za komisiju od personalnega poreza. Kapi- tanat je izbornikom već poslal legitimacije i žuta glasovnice. Sve izbornike ovega ko- trata pozivljemo ovim u njihovom vlastitom interesu, da pošalju čim prije a najkasnije do 7. o. m. legitimaciju i podpisanu gla- sovnicu (žutu škeđu) na Dr. J. Poščić na Volosko, da se bude mogle zibrat jednega našega čovjeka, ki će va komisije gledat, da se ljudem ne naprati porez proti zakonu i proti njihovom dobitku.

Silvestrova večer na Voloskem. Naši vredni mladići na Voloskem priredili su na Silvestrovu va Narodnem Dome malu zabavu s pjevanjem i plesom. Pjevali su jako lepo neki Lovrović a plesalo se je kako na kun- trati do rana jutra. Zabava je izpala da lepše ni mogla. Svaka čast našim mladimci- em.

Dobra ruka družbi Sv. Cirila i Metoda za Istru lepo napreduje. Primili smo jako lepu i obilatu listu od Opatijca, Voloskega, Rukavaščini, Lovrana i Leprična. Imena čemo štampat va budućem "Narodnem Liste". Ala, ki ju još ni dal, neka to stori koliko prvo. Napred za družbu!

Božićno drveće u Opatiji. Skoro ne bi nam bilo za potrebu, da o toj lepoj sveča- nosti govorimo. Mi smo v Opatije tako na- vjani ne te preste stvari, da je svaka beseda da se to opiše odvise. Pak ke su te besedi, o kem bi se mogle opisat one lepoti ča smo ih čuli i videli va zadnji dan leta va opatijakoj "Zore"? One tri lepe malice: Vjera, Ufanje i Ljubav. Ki ih ne bi bil pojil od dragosti, videt ih, kako one lepo deklamuju! To je bilo va istinu meć lepega. Mala Ljuba, Olga i Šćukova fantske su ma- lice. I druga djevoja, kako mala Milica, mala od g. Gombača, od g. učitelja Rajčića i od gospodje Eme Brudniak i sva druga djeca upravo su lepo izrekli svoje. Ali naj- ljepše bilo je pjevanje. To je bilo pravo milo, anđelsko pjevanje. A jako su lepi bili i dani. A bilo ih je puno i sva sila. G. Ka- pelan je s nekoliko besed zaključil tu pre- lepu svečanost. Hvala svim, ki su ča daro- vali za tu svrhu, a hvala i gg. učiteljem, ki su decen onako lepo pripravili.

Gospodin Vladimir Fianin trgovac na Križišćeh-Opatija javlja nam, da mu je već prišla cikorija družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru. Mi preporučamo svim našim vred- nim domorodcinjam, da kupuju dražbina cik- koriju-puli tega našega vrednoga mladica i domorodca.

Ma ka vratja kultura! Va nemskeh pismeh Salo vavak brblje, o nekakovoj tal- lijanskoj kulturi, o nekakovoj civilizaciji njegovih pajdaši — Talijani. Zač valja znat, da on va svojih nemskeh pismeh ne zove svoju stranku — istrijanski partii, već ta- lijanski, tako, da i Mužgice i Berka i Gri- zilo, Cotto Zenkoyki i Nino Rožin i Čuk od Skrbić i Sikić i Opatije i Puž — Frankula muž i toliki drugi sve su po Krstiću sami Talijani, ki imaju veliku talijansku kulturu. Za Krstića, Slovarića, Ivaka i Kinkela se i ne govori: to su pak Talijani puro sangue; puli njih ima talijanske kulturi pune bisagi.

Tako poveda Krstić onom Nemcem, ki su još takovi treteli pa ga poslušaju.

Ma kakova vratja kultura, pitam ja? Ča mislite, morda, da je prva beseda ku su ti ljudi sprogovorili pokle su na svet prišli, bila talijanska?

Mislite da je Ivak rekai matera: mama, mja? Mislite da se je Nino Rožin od mater- ale od oca navadil, da se sir zove — ca- cio? Va čem je ta njihova kultura? Ča

morda va tem, da znaju sazivati prez po- trebi i „otije“ i „madone“?

Neka njim bude takova kultura. A on Čuk, kakova talijansku kulturu ima pak on? Čuk — Talijan! Zemljo — otvori se. A Salo? On je kapo od Talijani, po tem bi moral imet i najviše kulturi Talijanske. Ako se ono njegovo ponašanje zove talijanska kultura, onputa ja hvalim Boga, da me drži dugo od takove kulturi.

Od svih Talijani ki ima još malo kul- turi to je Anzulo Štiglic župan leprinački. No tu kultura je dobio od nas Hrvati, kada je još Hrvat bil. Od kada je Talijan postal počel ju je već gubit.

Mačja kula puli Matolić ima poč na 4. jenara na inkant. Ki ju želi kupit neka se ta dan oglasi na Voloskem sude.

August Malauska, slikar.
Opatija br. 267.

Preporuča se slavnom občinstvu
za bojadisanje soba, deko-
racije, bojadisanje drva i
sve što spada u njegov
zanat.
Solidna izradba. — Umjerene cijene.

Krojačka radiona!

Podpisani stavljaju sl. p. n. ob- činstvu do znanja, da su otvorili svoju novu radionu svakovrstnih pomodnih gospodskih odieła

Naručbe izvršujemo solidno, brzo i uz veoma umjerene cijene, te se time sl. p. n. občinstvu koli mjesta toli i okolice najtoplije preporučujemo za što više naručba uz geslo

"Svoj k svomu"

sa veleštovanjem

Špan & Pečnik
državna cesta, Vila Jezica
Opatija.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu, stojeća pod zaštitom občine slob. i kraljevskog glavnog grada Zagreba, otvorila je

GLAVNO ZASTUPSTVO

za Istru, Goricu, Trst i Dalmaciju sa sje- dištem u Puli.

Upozorujemo svakog valjanog kućegospodara, da sve svoje zgrade i pokretne osigura proti požaru i šteti od groma kod „Croatia“ već načela radi, da novac ne ide u tudjinu.

Osiguranja se primaju uz vrlo nizke cijene i dobro jamstvo.

Mjestni zastupnici traže se u svim selima i gradovima Istre, Go- rice, Trsta i Dalmacije. Ponude se šalju na:

Glavno zastupstvo „Croatia“ u Puli.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% ka- mata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama. Vrača na štednju uložene iznose bez odповјedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mje- nice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Publike informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1900 iznašao je K 979.634.64. — Garan- cija iznašala je K 108.963.— Uloženo je bilo u posujilnici god. 1900 K 427.834.33.

Ravnateljstvo.